

5 gr. SŁOWO 5 gr. CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. | Redakcja czynna cały dzień. | REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Piątek 5-go stycznia 1933 roku.

Nr. 5.

Zdzisław Wróbel.

Na ołtarzu wspólnej ofiary.

Istnieją czasem sprawy tak ważne i tak bardzo palące, że trzeba je nawet z pośród najaktualniejszych zagadnień wyeliminować i postawić na naczelnym miejscu.

Przedłużający się kryzys światowy wysunął dziś właśnie na ten pierwszy plan problem bezrobocia, wystawiając na widok publiczny całą nędzę człowieka bez pracy i bez bliższej przyszłości. Społeczeństwo każdego kraju, znękanę długą walką o byt i o jutro, przechodzi dziś obok tego zagadnienia zobojętniało i nieczułe. Zamknięte w kręgu swych zwykłych codziennych zmartwień, stało się egoistycznym i dalekiem od wszelkiego altruizmu.

Garść ludzi, co w imię najświętszych praw człowieka, wzięła na barki swe ciężar niedoli ludzkiej, musi walczyć dziś już nie tylko o utrzymanie przy życiu setek tysięcy rodzin bezrobotnych, ale prowadzić tysiąc razy gorszą walkę z egoizmem społecznym i wyrwać bądź to przemocą, bądź podstępem kawałek serca dla tych, co nie z własnej winy cierpią dziś nędzę i głód — ale z winy postępu i techniki. Brak zrozumienia i ofiarności u szerszych odłamów społeczeństwa niweluje i paraliżuje nawet najpiękniejsze i najszlachetniejsze poczynania tych organizacji, które mimo ciężkich warunków, z całym optymizmem tę walkę prowadzą. Zamiast stanąć na wspólnym froncie walki z bezrobociem, zamiast wczuć się w położenie i nędzę tych ludzi bez dachu nad głową, którzy o głódzie i w beznadziejności czekają cierpliwie z dnia na dzień polepszenia sytuacji i pospieszyć z wydatną pomocą — społeczeństwo nasze stara się od tego problemu jak najdalej odsunąć i ominąć go.

Lokalny Komitet Funduszu pomocy bezrobotnym z J. W. P. starostą Eustachiewiczem na czele zorganizował na tutejszym terenie akcję niesienia pomocy na szerszą skalę. Szerę utworzonych sekcji, pomiędzy które zostały podzielone prace, daje rękojmię, że akcja będzie funkcjonowała wzorowo i pomoc bezrobotnym zostanie uwzględniona w jaknajszerszym zakresie.

Trzeba nam tylko w tej pracy jeszcze oparcia się o nasze częstochowskie społeczeństwo. Trzeba nam zrozumienia i ofiarności wszystkich odłamów społecznych bez wyjątku i bez różnicy przekonań politycznych, trzeba nam wiary w wytrwanie i przeprowadzenie do końca tej sprawy. Trzeba, ażeby na wspólnym ołtarzu ofiary i poświęcenia złożyli swe dary serca nie tylko najbogatsi, ale i najubożsi. Trzeba, ażeby w umiłowaniu człowieka zjednoczyły się wszystkie serca, a w ratowaniu go od nędzy i poniżenia zjednoczyły się wszystkie rozumy. Trzeba jaknajbardziej oddać od siebie istotę barbarzyństwa, a wydobyć ze siebie pierwiastki kultury i cechy człowieczeństwa.

Społeczeństwo nasze nie może po-

Protest Polski przeciw propagandzie antypolskiej przez radio W. Brytanii.

LONDYN. Ambasador Rzplitej w Londynie p. Skirmunt wystosował do ministra spraw zagr. W. Brytanii notę, w której zwraca uwagę rządu brytyjskiego na fakt korzystania z radja brytyjskiego przez wroga Polsce propagandę. Nota polska przytacza wypadek, jaki wydarzył się w noc sylwestrową, w czasie transmisji z rozmaitych stacji europejskich.

Speaker radja brytyjskiego w komentarzu przy przełączaniu transmisji z Królewca na Warszawę użył zwrotu mniej więcej następującego:

Ofenzywa japońska w Chinach.

Shan-Hai-Kwan w gruzach.

PEKIN. Wojska chińskie wycofały się z Shan Hai Kwan, korzystając z pociągów i reorganizując się obecnie pod ochroną pociągu pancernego pod Chin-Wang-Tao.

Dowódcą floty brytyjskiej na wodach chińskich, polecił statkom brytyjskim „Bridge-Water” i „Folkestone” udać się do Chin-Wang-Tao dla ochrony interesów brytyjskich. Shan-Kai-Kwan stoi w gruzach.

Wśród ruin leżą zwęglone trupy 500 żołnierzy i wiele osób cywilnych. Japończycy, podczas końcowego ataku używali czołgów i bombardowali miasto przy pomocy artylerji lądowej oraz dział okrętów, stojących na rzece.

Krwawy samosąd pułku angielskiego nad ludnością Jamajki.

LONDYN. Pułk strzelców Northumberlandzkich, stojący garnizonem w Kingston na Jamajce, dokonał krwawego samosądu nad miejscową ludnością.

Jeden z mieszkańców Jamajki zasztyletował po pijanemu żołnierza pułku angielskiego w nocnym szynku. Wzburzeni żołnierze angielscy nie słuchając rozkazów oficerów, dokonali samosądu nad ludnością. Rozwścieczeni żołnierze rozbijali szyby, niszczyli sklepy, przewracali tramwaje uliczne, bijąc do krwi spotykanych przechodniów. Doszło również do bójki między policją i żołnierzami.

Kilku obywateli Jamajki odniosło dość ciężkie rany. Żołnierze nie ustuchali rozkazu pułkownika, który nakazał natychmiastowy powrót do koszar. Dopiero po dokonaniu pogromu żołnierze angielscy powrócili do koszar.

czyli sklepy, przewracali tramwaje uliczne, bijąc do krwi spotykanych przechodniów. Doszło również do bójki między policją i żołnierzami.

„Obecnie przez t. zw. korytarz polski, który przecina Niemcy na dwie części, przełączymy się na Warszawę, stolicę nowego kraju — Polski, która wydaje jedną trzecią swego budżetu na utrzymanie olbrzymiej armji”.

Nota polska żąda, aby incydent ten został zbadany, celem zapobieżenia powtórzeniu podobnych wypadków na przyszłość.

Ambasada przesłała komunikat do całej prasy angielskiej, zawiadamiając o fakcie złożenia noty i dając krótkie jej streszczenie.

Wielu z nich nie ustuchali rozkazu pułkownika, który nakazał natychmiastowy powrót do koszar.

Dopiero po dokonaniu pogromu żołnierze angielscy powrócili do koszar.

czyli sklepy, przewracali tramwaje uliczne, bijąc do krwi spotykanych przechodniów. Doszło również do bójki między policją i żołnierzami.

Kilku obywateli Jamajki odniosło dość ciężkie rany. Żołnierze nie ustuchali rozkazu pułkownika, który nakazał natychmiastowy powrót do koszar.

Dopiero po dokonaniu pogromu żołnierze angielscy powrócili do koszar.

czyli sklepy, przewracali tramwaje uliczne, bijąc do krwi spotykanych przechodniów. Doszło również do bójki między policją i żołnierzami.

Kilku obywateli Jamajki odniosło dość ciężkie rany. Żołnierze nie ustuchali rozkazu pułkownika, który nakazał natychmiastowy powrót do koszar.

Dopiero po dokonaniu pogromu żołnierze angielscy powrócili do koszar.

czyli sklepy, przewracali tramwaje uliczne, bijąc do krwi spotykanych przechodniów. Doszło również do bójki między policją i żołnierzami.

Konferencja Marsz. Piłsudskiego z min. Beckiem.

WILNO. Przybyły do Wilna minister spraw zagr. Beck zamieszkał w pałacu reprezentacyjnym. W godzinach popoł. min. Beck złożył wizytę Marsz. Piłsudskiemu, przez którego został zaproszony na obiad. Po obiedzie Marsz. Piłsudski odbył dłuższą konferencję z min. Beckiem.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdyni.

GDYNIA. Wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, Rosting, przybył do Gdyni na zaproszenie dyrektora departamentu morskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, dr. Hilchena.

Zaproszenie to stoi w związku z wyrażeniem niedawno przez wysokiego komisarza życzeniem zapoznania się z organizacją portu gdyńskiego.

Mistrzem hokejowym Krynicy został Wiener Eislauf Verein.

KRYNICA. Późnym wieczorem odbył się na stadionie krynickim decydujący o mistrzostwie hokejowym Krynicy mecz, do którego stanęły dwie drużyny niemieckie, a mianowicie Wierer Eislauf Verein i Berliński Brandenburg S. V. Zawody zakończyły się zwycięstwem drużyny wiedeńskiej w stosunku 2:0 (0:0).

Ostateczny wynik turnieju przedstawia się zatem następująco: 1) Wiener E. V. 2) Brandenburg S. V. 3) AZS Warszawa. 4) B. K. E. Budapeszt. Zwycięska drużyna otrzymała nagrodę wędrowną.

Reichstag zwołany na 24 stycznia.

BERLIN. Na posiedzeniu komitetu senjorów postanowiono zwołać Reichstad na 24 b. m.

Przedstawiciel rządu sekretarz stanu v. Planek oświadczył, iż kanclerz von Schleicher jest gotów w każdej chwili stanąć przed parlamentem i wygłosić swe ekspozycje, domaga się jednakże, ażeby równocześnie wyjaśniona została sytuacja polityczna w Reichstagu.

Na jednym z najbliższych posiedzeń, bezpośrednio po wysłuchaniu ekspozycji kanclerza Schleichera, przewidziana jest ratyfikacja szeregu konwencji międzynarodowych, m. in. konwencji polsko-niemieckiej w sprawie ubezpieczeń społecznych. Bezpośrednio po mowie kanclerza von Schleichera nastąpi wielka debata polityczna, poczem dojdzie do głosowania nad wnioskami o votum nieufności dla rządu, które zgłoszą zapewne hitlerowcy i komuniści.

Walki boliwijsko-paragwajskie.

ASSUNCION. Wojska paragwajskie zdobyły pierwsze pozycje boliwijskie dokoła fortu Corrales; na odcinku Saaxedra Paragwajczycy podczas ostatnich kontrataków zdobyli 6 karabinów maszynowych i 410 karabinów zwykłych.

Nowa zbrodnia hitlerowca.

BERLIN. Po ohydnych mordzie, dokonanych na szturmowcu hitlerowskim Hentschu przez jego towarzyszy partyjnych, policja zaalarmowana została podobną nową zbrodnią, dokonaną w Astfeld w Hareu, gdzie szeregowiec hitlerowski Willgeroth pozbawił życia wystrzałem rewolwerowym swego towarzysza partyjnego. Willgeroth został natychmiast aresztowany. Zbrodnia ma tło polityczne.

Japończycy na terytorjum Sowietów.

CHARBIN. — Według niesprawdzonych dotąd wiadomości oddziały kawalerji japońskiej zajęły stację Pograniczną, oddaloną od Władywostoku około 150 kilometrów. Pograniczną jest ostatnią stacją na linii wschodnio-chińskiej, położoną nad granicą mandżursko-sowiecką. W leżące już na terytorjum sowieckim, w bliskiej odległości od Pogranicznej, wiosce Grodekowo, mają być rzekomo skoncentrowane silne oddziały wojsk sowieckich.

Syria odzyska niepodległość?

LONDYN. W niedługim czasie spodziewać się należy ogłoszenia niepodległości Syrii — twierdzi „Times”

Syryjskie koła niepodległościowe, powołując się na artykuł 22 paktu Ligi Narodów, domagają się pełnej niezależności.

Ewentualny układ niepodległościowy między Francją a Syrią oparty byłby na tych samych zasadach, które stanowią podstawę układu pomiędzy Anglią a królestwem Iraku.

Pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Chin.

TOKIO. Przeprowadzono liczne aresztowania wśród wyższych urzędników władz mandżurskich Czangczunu, podejrzanych o uprawianie szpiegostwa na rzecz Chin. Aresztowani urzędnicy gromadzili materiały, które posłużyły delegacji chińskiej w Genowie do oskarżeń przeciwko rządowi japońskiemu.

DZWIĘKOWY KINO-TEATR „Nowości”

Dziś i dni następnych
Wielka opopea wojny światowej p.t.

WIKTORJA

I J E J H U Z A R

W rolach głównych: Iwan Petrowicz, Ernest Verebes i Greta Thelmer.

Nad program: Tygodnik dźwiękowy Foxa.

DZWIĘKOWY TEATR „ODEON” II-ga ALEJA 27

Dziś i dni następnych! Po usilnych staraniach udało się nam otrzymać
Dawno oczekiwany! — — — Najświetniejszy film produkcji europejskiej!

C. K. FELDMARSZAŁEK

Wspaniały film dźwiękowy z życia wojskowego dawnej Austrii.
W roli głównej słynny nieznany Vlasta Burian.
NAD PROGRAM: Dodatki dźwiękowe. — Ceny miejsc zwykłe.

Kolos oceaniczny splonął na Atlantyku.

PARYŻ. Na francuskim okręcie pasażerskim „L'Atlantique” o pojemności 42.511 ton, znajdującym się w drodze z Bordeaux do Le Havre, wybuchł nagle, z niewyjaśnionych dotąd przyczyn, pożar. Załoga, w liczbie 250 ludzi, rzuciła się na ratunek okrętu. Pożar jednak rozszerzył się z tak błyskawiczną szybkością, że ratunek okazał się niemożliwy.

Okręty: niemiecki „Ruhr” i angielski „Ford Castle” pośpieszyły na ratunek, biorąc na swe pokłady załogę płonącego okrętu.

„Atlantique”, którego budowa kosztowała 400 milionów franków, odbył swą pierwszą podróż 29 września 1931 roku. Był to jeden z wielkich okrętów, kursujących pomiędzy Bordeaux a Ameryką Południową.

Zamachy bombowe komunistów w Hiszpanii.

MADRYT. Ludność jednej z wiosek, położonych w okolicy Aleazar, wdarała się do zarządu gminy i zdemolowała wszystkie urządzenia. Tłum zaatakował policję, wezwaną dla przywrócenia porządku.

W zagłębiu węglowym La Ferguera, w którym od dwóch miesięcy trwa strajki i zaburzenia, dokonali komuniści licznych ataków sabotażu. Wczoraj rzucono około 50 bomb, niszcząc kompletnie przewody elektryczne.

ne. W ten sposób unieruchomiono resztę czynnych jeszcze kopalni. Policja aresztowała kilku agitatorów komunistycznych.

Coraz częściej zdarzają się w Hiszpanii wypadki wykoślenia się pociągów. Wczoraj wykoślił się pociąg pośpieszny przy wyjeździe z dworca madryckiego. Jest to już szósty wypadek wykoślenia się pociągu w ostatnich 4 dniach.

Angielsko-perski spór o naftę.

LONDYN. „Daily Herald” podaje, iż rząd perski zamierza zlikwidować angielsko-perski spór o naftę, przez udzielenie angielsko-perskiemu towarzystwu naftowemu koncesji na 60 lat.

Rząd perski domagać się jednak będzie wpłacania do kasy skarbowej 21 proc. zysków towarzystwa, zamiast dotychczasowych 16 proc. oraz udziału przedstawicieli rządu perskiego w firmach, stojących pod kontrolą towarzystwa.

Obudził się z letargu podczas pogrzebu.

PARYŻ. — Na wiejskim cmentarzu w pobliżu Limoges zaszedł rzadki wypadek obudzenia się z letargu. Odbywał się pogrzeb 65 letniego wieśniaka, który zmarł przed kilku dniami. Trumnę niesiono przez uliczki cmentarza do grobu. W pewnej chwili

li uczestnicy pogrzebu postyszeli gwałtowny stuk, dobywający się z wnętrza trumny.

Po otwarciu trumny okazało się, iż zmarły w rzeczywistości pogrążony był w śnie letargicznym. Przerażenie wieśniaka, który spostrzegł, iż zamierzano go pochować, było tak wielkie, że wkrótce zmarł on naprawdę.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Polowanie reprezentacyjne w puszczy białowieskiej zakończyło się wczoraj. Pan Prezydent R. P. podejmował gości w pałacu białowieskim. Goście z Łotwy, którzy brali udział w łowach, odjechali przez Wilno do Rygi.

— Załoga „Małygina” — sowieckiego łamacza lodów — została uratowana.

— Cała prasa francuska donosi o złożeniu przez ambasadora Skirmunta w angielskim min. spraw zagranicz-

straciliśmy...

Słyszac ten głos kłamliwy, Raul zatrząsł się z oburzenia!

— Tak — odpowiedział stłumionym głosem. — Kochałem ją i wszystko się skończyło!

Przez kilka chwil ukrywał twarz w dłoniach, później, jakby nakazując milczenie boleści, zapytał:

— Złożyłeś deklarację o zgonie?

— Julian tylko co właśnie udał się do merostwa, gdzie ją złożył... Jednocześnie zażąda upoważnienia przeniesienia zwłok swej siostry do Nanteuil le Haudoin, gdzie spoczywa cała rodzina Vendamów.

— A więc nabożeństwa żałobnego nie będzie tutaj?

— Nie, wszystko odbędzie się w Nanteuil.

Raul zwiesił głowę, jakby upadając pod ciężarem boleści...

— Zostaniesz z nami, mój drogi siostrzeńcze, nieprawdaż? — rzekła baronowa.

— Nie, dziękuję bardzo za waszą uprzejmość, ale nie mogę z niej korzystać... Kiedy powracasz do Paryża, Filipie?

— Pojutrze zapewne.

— Będę już może trochę spokojniejszy... Pójdę cię odwiedzić... Teraz musimy się rozstać.

Pan de Garennes wyciągnął rękę do Raula, który miał chwilę wahania. Myśl dotknięcia ręki podłego mordery wzbudzała w nim wstręt nie

nych noty w sprawie propagandy przeciwpolskiej jednej ze stacji radiowych W. Brytanji.

— Do zwiedzenia przyszłej wystawy światowej w Chicago zaproszeni zostali m. in. Mussolini, prezydent republiki francuskiej Lebrun oraz król belgijski Albert

— W zagłębiu Kinesid (Illinois) doszło do krwawych rozruchów. Górnicy, którzy ogłosili strajk, rozpoczęli walkę z policją. 2-ch górników zostało zabitych. Strajkujący rzucali bomby.

— Rząd japoński oficjalnie odmówił podpisania japońsko-sowieckiego paktu nieagresji.

— Mahometanie napadli na jedną ze wsi hinduskich w księstwie Alvar za to, że jej ludność nie chciała demonstrować przeciw władzom, są ranni i zabici.

— Oddziały powstańcze w republice Honduras ewakuowały miasto Amapala, port został otwarty dla ruchu okrętów.

KRONIKA

KALENDARZYK

Piątek 6 stycznia. Trzech Króli.
Sobota 7 stycznia. Lucjana m. Juljana.
Wschód słońca: o g. 7.44 Zachód 15.55

Nocne dyżury aptek.

W nocy z czwartku na piątek: III Aleja, Narutowicza.
W nocy z piątku na sobotę: I Aleja, Wieluńska.

Przyjęcia na kurs dla Sióstr Pogot. San. Polskiego Czerwonego Krzyża. Termin składania podań na kurs dla sióstr Pogot. San. P. C. K. został przedłużony do dnia 10 stycznia br. włącznie.

Kandydatki, chcące uczęszczać na powyższy kurs, winne do podania załączyc: świadectwo szkolne, świadectwo obywatelstwa (wyciąg z ksiąg ludności lub dowód osobisty), życiorys własnoręcznie napisany oraz dwie fotografie. W podaniu należy się powołać na referencję dwóch wiarygodnych osób. Podania należy składać osobiście w sekretariacie PCK., ul. Panny Marji 71 od godz. 12 — 13 i od 16 — 18.

Kino-Teatr „ATLANTIC”

Dziś i dni następne

MARQUIS D'EON

SZPIEG NA DWORZE CARSKIM

Świetna, pełna dowcipu i żywiołowego humoru komedia p.t.

JA POTRAFIĘ WSZYSTKO

oraz Portjer hotelu Palmer

Nad program: Betoniarstwo najpotężniejszy przemysł w świecie.

KSAWERY DE MONTEPIN.

224

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

— I cóż?

— To kłoda do niczego! przyjął mnie bardzo źle, o niczem nie chciał słyszeć... Kategorycznie odmówił podpisania papieru, opisującego to, co się stało przed laty.

— Co czynić? — zapytał Filip, którego twarz wyrażała zniechęcenie.

— Zasięgałem wiadomości w Nanteuil — odrzekł Julian — potrzeba, abym poprostu zadeklarował śmierć Gabrijeli Vendame. Pan baron będzie musiał wezwać potem mego ojca, a żeby zeznał prawdę.

— Ależ w merostwie żądać będą papierów.

— Nie, mer Nanteuil powiedział mi, że wystarczy deklaracja podpisana przeze mnie i drugiego świadka.

— Jakim sposobem znaleźć tego drugiego świadka.

— Przywiozłem z sobą mego znajomego z Nanteuil.

— Gdzież on jest?

— Niedaleko stąd, w szynku, gdzie go zostawiłem.

— To dobrze, idź więc po niego i złóżcie razem deklarację.

— Godzina zgonu?

— Północ. Nie zapomnij żądać u-

poważnienia przewiezienia zwłok do Nanteuil Haudouin.

— Pan baron może być spokojny... Nie zapomnę o niczem.

W tej chwili dopiero Filip zauważył zmienioną twarz swego kamerdynera.

— Cóż ci się stało? — zapytał go.

— Niech mi pan baron raczy przebaczyć. Tłumaczę sobie jak mogę, pomimo to niepodobna mi pozostać obojętnym, wzrusza mnie to wszystko straszliwie.

— Jesteś szalony! — odrzekł pan de Garennes, wzruszając ramionami. Pomyśl o fortunie!

Nie o fortunie myślał w tej chwili Julian Vendame, lecz o sądzie przy sięgłych.

— To przejdzie — wyjąknął z dreszczem nerwowym.

I zwracając się na piętach, odszedł.

— Teraz jest w strachu — rzekła baronowa do ucha synowi.

— To głupiec poprostu! myślałem, że ma silniejszy charakter. Nie potrzeba się niczego obawiać, po cóż więc ten osieł drży?

Pan de Challins wyszedł w tej chwili z pawilonu.

Chwiał się na nogach i bladeść jego była przerażająca.

— Odwagi, kochany kuzynie, odwagi, błagam cię — rzekł pan de Garennes z wyrazem głębokiego współczucia. — Matka powiedziała mi wszystko. Kochałeś to biedne dziecko, które

do opisania, lecz przypomniał sobie zalecenia Gilberta, wziął więc rękę kuzyna, zlekka ją uściśnił, ukłonił się brnionowej i oddalił się szybkim krokiem.

— Dotknięty jest głęboko! — rzekł Filip do matki. — Co się z nim stanie, jak się dowie, że Gabrijela była córką hrabiego de Vadans...

— Umrze, być może — odrzekła baronowa.

— Obyś, matko, była dobrym prorokiem! Toby znacznie zwiększyło sukcesję!

Vendame, wyszedłszy z willi, udał się prosto do merostwa w Bry sur Marne.

Stosując się do rozkazu Gilberta, zgłosił się do sekretarza, który powitał go pytaniem:

— Czego pan sobie życzysz?

— Przychodzę w interesie aktu zejścia mojej siostry Gabrijeli Vendame...

— To dobrze... Za chwilę wysłany zostanie tam lekarz. Jesteśmy uprzedzeni, wiemy o co chodzi. Jesteś pan przysłany przez doktora Gilberta, nieprawdaż.

— Tak.

— Nie potrzebujesz się pan niczem zajmować. Deklaracja już jest złożoną.

— Ale muszę uprzedzić tam, o którym czasie przyjdę zabrać ciało...

— To słuszne. Powróć pan tu za godzinę.

C. d. n.